

ΙΔΡΥΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΓΚΥΡΙΑΣ

ΙΟΥΝΙΟΣ 2023

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ (ΕΛΛΑΔΑ – ΕΕ-27– ΕΥΡΩΖΩΝΗ)

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ –ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ –ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ – ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ (ΕΛΛΑΔΑ – ΕΕ-27 – ΕΥΡΩΖΩΝΗ)

3 Ιουλίου 2023

Το IOBE διεξάγει κάθε μήνα από το 1981 Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας στις επιχειρήσεις στους τέσσερις τομείς της οικονομίας και, από τον Μάιο του 2008, και στους καταναλωτές. Οι έρευνες αποτελούν μέρος του κοινού εναρμονισμένου προγράμματος που χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (DG ECFIN) και τα αποτελέσματά τους χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του δείκτη οικονομικού κλίματος σε Ελλάδα και στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες, ενώ δημοσιεύονται αναλυτικά στις εκδόσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι αναλύσεις που δημοσιεύονται κάθε μήνα με τη μορφή αυτής της έκδοσης στηρίζονται στα πρωτογενή, αναλυτικά στοιχεία για πάνω από 1000 επιχειρήσεις και αντιπροσωπευτικό δείγμα 1500 καταναλωτών, όπως προκύπτουν από τις έρευνες που διεξάγει αποκλειστικά και μόνο το IOBE για την Ελλάδα για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Επόμενο δελτίο: **1/8/2023**

Οι Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας εκπονούνται στο πλαίσιο του Κοινού Εναρμονισμένου Προγράμματος της Ε.Ε. για τις Έρευνες Επιχειρήσεων και Καταναλωτών (Joint Harmonised EU Programme of Business and Consumer Surveys) με τη στήριξη της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υποθέσεων της ΕΕ (Directorate General for Economic and Financial Affairs | DG ECFIN)

ΕΕ – ΕΥΡΩΖΩΝΗ: Υποχώρηση του δείκτη οικονομικού κλίματος σε ΕΕ και Ευρωζώνη

Ο δείκτης οικονομικού κλίματος τον Ιούνιο υποχώρησε τόσο στην ΕΕ, όσο και στην Ευρωζώνη και διαμορφώθηκε στις 94,0 μονάδες στην ΕΕ και στις 95,3 μονάδες στην Ευρωζώνη από 95,1 και 96,4 τον προηγούμενο μήνα αντίστοιχα. Η μικρή υποχώρηση του δείκτη τον Ιούνιο ήταν αποτέλεσμα των χαμηλών προσδοκιών στην Βιομηχανία, στις Κατασκευές και των Υπηρεσιών και σε μικρότερο βαθμό στο Εμπόριο. Αντίθετα, η καταναλωτική εμπιστοσύνη συνεχίζει την ανοδική της πορεία ανακάμπτοντας από το ιστορικά χαμηλό του Σεπτεμβρίου του 2022. Στη Βιομηχανία ο δείκτης υποχώρησε για πέμπτο συνεχόμενο μήνα, παρουσιάζοντας εκ νέου εξασθένηση των προβλέψεων για την παραγωγή τους προσεχείς 3 μήνες και επιδείνωση στις εκτιμήσεις του επιπέδου παραγγελιών, με τα αποθέματα να διογκώνονται περαιτέρω. Στο Λιανικό εμπόριο καταγράφεται οριακή επιδείνωση που αντανάκλα τις απαισιόδοξες εκτιμήσεις της τρέχουσας κατάστασης των επιχειρήσεων, με τα αποθέματα να κλιμακώνονται, ενώ αντίθετα οι δυσοίονες προβλέψεις για τη μελλοντική κατάσταση τους υποχωρούν. Στις Υπηρεσίες οι προσδοκίες εξασθένησαν σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα ως αποτέλεσμα της υποχώρησης των εκτιμήσεων της τρέχουσας όπως και της μελλοντικής ζήτησης. Στις Κατασκευές, ο αντίστοιχος δείκτης εξασθένησε αισθητά ως αποτέλεσμα των ηπιότερων προσδοκιών για την απασχόληση αλλά και του επιπέδου παραγγελιών. Τέλος όσον αφορά την καταναλωτική εμπιστοσύνη, η βελτίωση οφείλεται στις αισιόδοξες εκτιμήσεις των καταναλωτών ως προς την οικονομική κατάσταση της χώρας τους αλλά και των νοικοκυριών τους, με τις προβλέψεις τους για την μελλοντική τους κατάσταση να βελτιώνονται επίσης, ενώ παράλληλα εμφανίζονται περισσότερο πρόθυμοι να προβούν σε μείζονες αγορές το επόμενο διάστημα. Σε ότι αφορά τις τάσεις στις έξι μεγαλύτερες οικονομίες, ο δείκτης υποχώρησε στην Γερμανία (-1,9), στην Ιταλία (-1,1), στην Ολλανδία (-1,0) και στην Ισπανία (-0,9), ενώ ουσιαστικά παρέμεινε αμετάβλητος στην Πολωνία (-0,1) και ενισχύθηκε στην Γαλλία (+0,8). Αναλυτικότερα:

- Στη **Βιομηχανία**, ο δείκτης προσδοκιών στην ΕΕ υποχώρησε στις -8,1 μονάδες, ενώ στην Ευρωζώνη διαμορφώθηκε στις -7,2 μονάδες. Οι προσδοκίες για την παραγωγή τους επόμενους τρεις μήνες εξασθένησαν τόσο στην ΕΕ όσο και στην Ευρωζώνη, όπως και οι προβλέψεις παραγγελιών και ζήτησης, καθώς τα αποθέματα κλιμακώθηκαν ήπια και στις δύο ζώνες.
- Στις **Υπηρεσίες**, οι δείκτες προσδοκιών διαμορφώθηκαν στις +4,9 μονάδες στην ΕΕ και στις +5,7 στην Ευρωζώνη. Οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την τρέχουσα δραστηριότητά τους υποχώρησαν ελαφρά στην ΕΕ και ανέκαμψαν στην Ευρωζώνη, ενώ οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση υποχώρησαν σε αμφότερες τις δύο ζώνες, όπως και οι προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της ζήτησης.
- Στο **Λιανικό Εμπόριο**, οι δείκτες διαμορφώθηκαν στις -5,4 μονάδες στην ΕΕ και στις -6,0 στην Ευρωζώνη. Οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα επιχειρηματική δραστηριότητα εξασθενούν αισθητά σε αμφότερες τις δύο ζώνες, οι προβλέψεις για τις πωλήσεις ενισχύονται, ενώ τα αποθέματα κλιμακώνονται σε αμφότερες τις δύο ζώνες.
- Στις **Κατασκευές**, οι δείκτες επιχειρηματικών προσδοκιών διαμορφώθηκαν στις -4,6 μονάδες στην ΕΕ και στις -2,0 μονάδες στην Ευρωζώνη. Οι θετικές προβλέψεις για την απασχόληση υποχωρούν ελαφρά σε αμφότερες τις ζώνες, ενώ αντίθετα οι αρνητικές προβλέψεις για το επίπεδο εργασιών ενισχύονται ήπια.

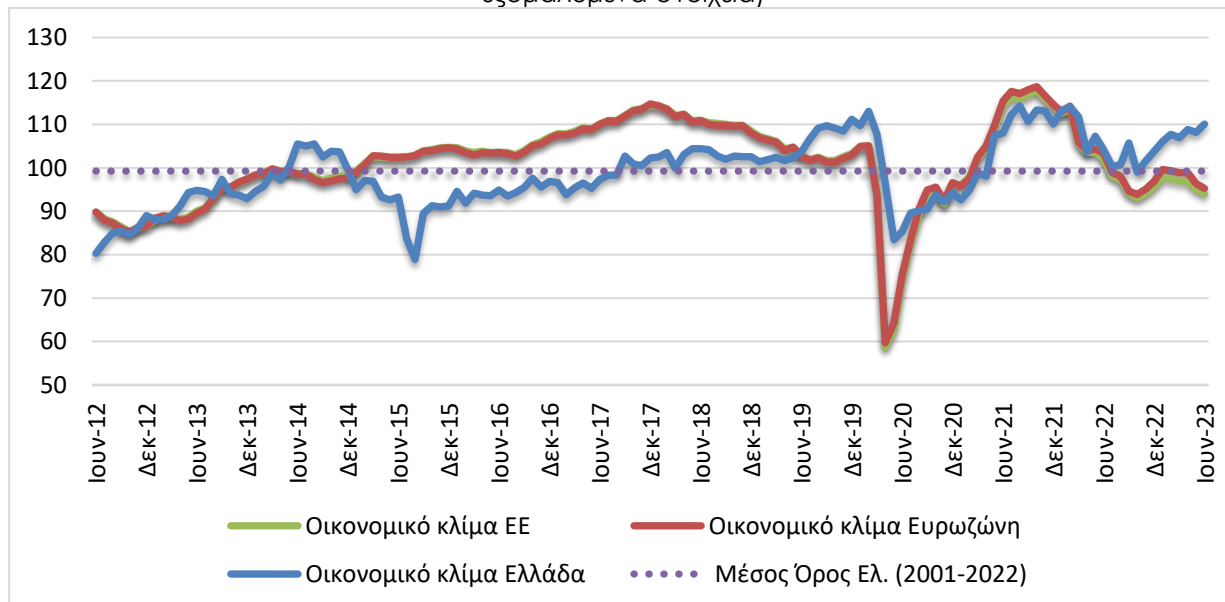
Πίνακας 1: Δείκτες Οικονομικού Κλίματος (2000-2020=100, εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)¹

Περιοχή	Ακραίες τιμές		Μέσος όρος									
	Min	Max	2001-2022	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022		
ΕΕ-27	59,7 (Απρ. 2020)	117,1 (Μάρ. 2000)	99,3	104,3	110,6	111,0	103,8	87,4	110,0	101,0		
Ευρωζώνη	60,9 (Απρ. 2020)	117,9 (ΙΟκτ. 2021)	99,3	104,0	110,5	110,8	103,6	88,0	110,7	101,8		
Ελλάδα	79,0 (Αυγ. 2015)	119,9 (Ιουλ. 2000)	99,2	94,7	98,2	102,9	105,6	95,5	106,1	105,4		
Περιοχή	2022											
	Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
ΕΕ-27	112,6	113,8	105,7	103,9	103,6	101,9	97,8	97,1	93,9	92,9	94,1	95,6
Ευρωζώνη	113,0	114,4	106,2	104,3	104,2	103,1	98,6	97,8	94,4	93,8	95,1	97,0
Ελλάδα	113,0	113,9	111,5	103,9	107,4	104,2	100,5	100,7	105,7	99,0	101,6	103,8
Περιοχή	2023											
	Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
ΕΕ-27	97,7	97,5	97,0	96,9	95,1	94,0						
Ευρωζώνη	99,6	99,3	98,9	98,9	96,4	95,3						
Ελλάδα	106,0	107,7	106,9	108,8	108,2	110,1						

¹ Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος είναι το σταθμισμένο άθροισμα των Δεικτών Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία, τις Κατασκευές, το Λιανικό Εμπόριο, τις Υπηρεσίες και του Δείκτη Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης.

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

Διάγραμμα 1: Δείκτες Οικονομικού Κλίματος ΕΕ-27 και Ελλάδα (2000-2020=100, εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

- Ο **Δείκτης Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης** διαμορφώθηκε στις -17,2 μονάδες στην ΕΕ και στις -16,1 στην Ευρωζώνη. Οι εκτιμήσεις των καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους, τους τελευταίους 12 μήνες κινήθηκαν οριακά ανοδικά σε αμφότερες τις ζώνες, ενώ αντίστοιχα ανοδικά κινήθηκαν οι προβλέψεις για την εξέλιξη της στους επόμενους 12 μήνες. Ανοδικά κινήθηκαν οι προβλέψεις για τη γενική κατάσταση της οικονομίας στην Ευρωζώνη αλλά και στην ΕΕ, με τις προβλέψεις για αγορές τους επόμενους μήνες να ενισχύονται ελαφρά σε αμφότερες τις ζώνες.

ΕΛΛΑΔΑ: Βελτίωση του οικονομικού κλίματος, με σημαντική ενίσχυση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης

Ο δείκτης οικονομικού κλίματος ενισχύεται ελαφρά και διαμορφώνεται στις 110,1 μονάδες από 108,2 μονάδες τον Μάιο. Στο επιχειρηματικό επίπεδο, **η εξέλιξη αυτή είναι αποτέλεσμα της ενίσχυσης των προσδοκιών στη Βιομηχανία και τις Υπηρεσίες, καθώς στο Λιανικό Εμπόριο σημειώνεται μικρή κάμψη, ενώ στις Κατασκευές υπάρχει εντονότερη υποχώρηση. Η βελτίωση του κλίματος τροφοδοτείται όμως περισσότερο από την πολύ σημαντική ενίσχυση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης που φθάνει στο υψηλότερο σημείο των τελευταίων 2 ετών.** Άλλωστε, συνολικά ο δείκτης κλίματος κινείται από την αρχή του έτους σε υψηλά επίπεδα, πολύ υψηλότερα από πέρυσι. Αντίθετα, οι σχετικοί δείκτες στην ΕΕ και την Ευρωζώνη υποχώρησαν σημαντικά τον Μάιο και επιδεινώθηκαν περαιτέρω τον Ιούνιο. Το σύνολο της έρευνας στα νοικοκυριά και ένα μεγάλο μέρος της έρευνας στις επιχειρήσεις πραγματοποιήθηκε πριν τις εκλογές της 25^{ης} Ιουνίου. Όμως, **η έρευνα αυτή αντανακλά και ενσωματώνει, πλέον, το αποτέλεσμα των «πρώτων» εκλογών που προηγήθηκαν. Είναι φανερό η θετική ανταπόκριση του αποτελέσματος στα νοικοκυριά, καθώς η βελτίωση προσδοκιών είναι καθοριστική για την πορεία του δείκτη τον μήνα αυτό.** Επιπλέον, στο επόμενο διάστημα κορυφώνεται η τουριστική περίοδος που, όπως έχει διαπιστωθεί από το παρελθόν, τροφοδοτεί με θετική δυναμική αρκετούς κλάδους της οικονομίας άμεσα ή έμμεσα, εφόσον βεβαίως αυτή κινείται ικανοποιητικά. Από την άλλη πλευρά, η προεκλογική περίοδος ολοκληρώθηκε και πλέον νοικοκυριά και επιχειρήσεις αναμένουν τις προγραμματικές δηλώσεις αλλά και τις ουσιαστικές κινήσεις της νέας κυβέρνησης σε όλα τα ζητήματα της οικονομίας και όχι μόνο της πολιτικής, που θα καθορίσουν το οικονομικό και κοινωνικό πλαίσιο στη χώρα το επόμενο διάστημα.

Αναλυτικότερα:

- στη **Βιομηχανία**, το αρνητικό ισοζύγιο των εκτιμήσεων για τις παραγγελίες και τη ζήτηση υποχώρησε ελαφρά, οι εκτιμήσεις για τα αποθέματα αποκλιμακώθηκαν και οι θετικές προβλέψεις για την παραγωγή τους προσεχείς μήνες εξασθένησαν ήπια.
- στις **Κατασκευές**, οι αρνητικές προβλέψεις για την παραγωγή ενισχύθηκαν ήπια, ενώ παράλληλα οι θετικές προβλέψεις για την απασχόληση εξασθενούν σημαντικά.
- στο **Λιανικό Εμπόριο**, οι εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις ενισχύθηκαν ελαφρά, με το ύψος των αποθεμάτων να αποκλιμακώνεται ήπια, ενώ οι προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη των πωλήσεων υποχωρούν αισθητά.
- στις **Υπηρεσίες**, οι θετικές εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων ενισχύθηκαν σημαντικά, εκείνες για τη ζήτηση βελτιώθηκαν ηπιότερα, ενώ αντίθετα οι προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της ζήτησης εξασθένησαν ελαφρά
- στην **Καταναλωτική Εμπιστοσύνη**, οι αρνητικές προβλέψεις των νοικοκυριών για την οικονομική κατάσταση της χώρας υποχώρησαν όπως και οι αντίστοιχες για τη δική τους οικονομική κατάσταση. Παράλληλα βελτιώθηκαν αισθητά οι προβλέψεις για μείζονες αγορές και ενισχύθηκε ήπια η πρόθεση για αποταμίευση.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ: Μικρή βελτίωση προσδοκιών λόγω αποκλιμάκωσης των αποθεμάτων και αύξησης της ζήτησης

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία ενισχύθηκε ελαφρά τον Ιούνιο, στις 108,6 μονάδες, από 105,1 μονάδες τον Μάιο. **Από τις μεταβλητές του δείκτη, το αρνητικό ισοζύγιο των εκτιμήσεων για τις παραγγελίες και την τρέχουσα ζήτηση υποχώρησε αισθητά, το θετικό ισοζύγιο προβλέψεων για την παραγωγή τους προσεχείς μήνες εξασθένησε ήπια, ενώ το ύψος των αποθεμάτων αποκλιμακώθηκε.** Αναλυτικά:

α) Το αρνητικό **επίπεδο παραγγελιών και τρέχουσας ζήτησης**, εξασθένησε στις -4 (από -15) μονάδες τον Ιούνιο με το 18% των επιχειρήσεων να δηλώνουν χαμηλές για την εποχή παραγγελίες και το 15% (από 12%) να αναφέρει το αντίθετο.

β) Στις **προβλέψεις για την εξέλιξη της παραγωγής τους προσεχείς 3-4 μήνες**, το σχετικό ισοζύγιο διατηρείται θετικό αλλά υποχωρεί ελαφρά στις +28 μονάδες, με το 38% (από 45%) των επιχειρήσεων να προβλέπει αύξηση της παραγωγής του επόμενου τρίμηνο και ένα 10% (από 13%) μείωσή της.

γ) Στα **αποθέματα έτοιμων προϊόντων**, το σχετικό ισοζύγιο υποχωρεί οριακά στις +10 μονάδες, με το 22% (από 24%) των επιχειρήσεων να αναφέρει υψηλά για την εποχή αποθέματα.

δ) Στους δείκτες εξαγωγικής δραστηριότητας καταγράφηκαν μικτές τάσεις: οι θετικές **εκτιμήσεις για τις εξαγωγές τους προσεχείς μήνες** υποχώρησαν έντονα στις -1 (από +18) μονάδες, οι αρνητικές **εκτιμήσεις για τις παραγγελίες και τη ζήτηση εξωτερικού** περιορίστηκαν σημαντικά (-9 από -23 μονάδες), ενώ παράλληλα, οι **προβλέψεις για εξαγωγές κατά το τελευταίο τρίμηνο** ενισχύθηκαν ήπια στις +6 μονάδες (από +4).

ε) Οι θετικές **προβλέψεις για τις πωλήσεις τους προσεχείς μήνες** υποχώρησαν έντονα, με το ισοζύγιο να διαμορφώνεται στις +5 μονάδες από +33 και το 9% (από 47%) των επιχειρήσεων να αναμένει άνοδο πωλήσεων το προσεχές χρονικό διάστημα, ενώ το 4% μείωσή τους. Από την άλλη πλευρά αντίθετα, ο θετικός δείκτης **εκτιμήσεων για τις τρέχουσες πωλήσεις** υποχώρησε ηπιότερα στις +3 (από +13) μονάδες, με το 7% (από 31%) των ερωτηθέντων να προβλέπει αύξηση τους.

Πίνακας 2: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία

Τομέας		Ακραίες τιμές			Μέσος όρος						
Βιομηχανία (2000-2010=100)		Min	Max	2001-2022	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
		66,2 (Φεβ. 2009)	117,6 (Μάιος 2000)	97,0	98,1	102,8	103,6	93,9	106,3	105,5	
2022											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
116,8	116,7	117,1	108,8	111,4	103,9	101,2	99,5	98,2	95,9	95,5	100,4
2023											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
107,4	111,5	109,2	108,9	105,1	108,6						

Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις προβλέψεις παραγωγής, τις εκτιμήσεις για το ύψος των αποθεμάτων και τις εκτιμήσεις για τις παραγγελίες και τη ζήτηση.

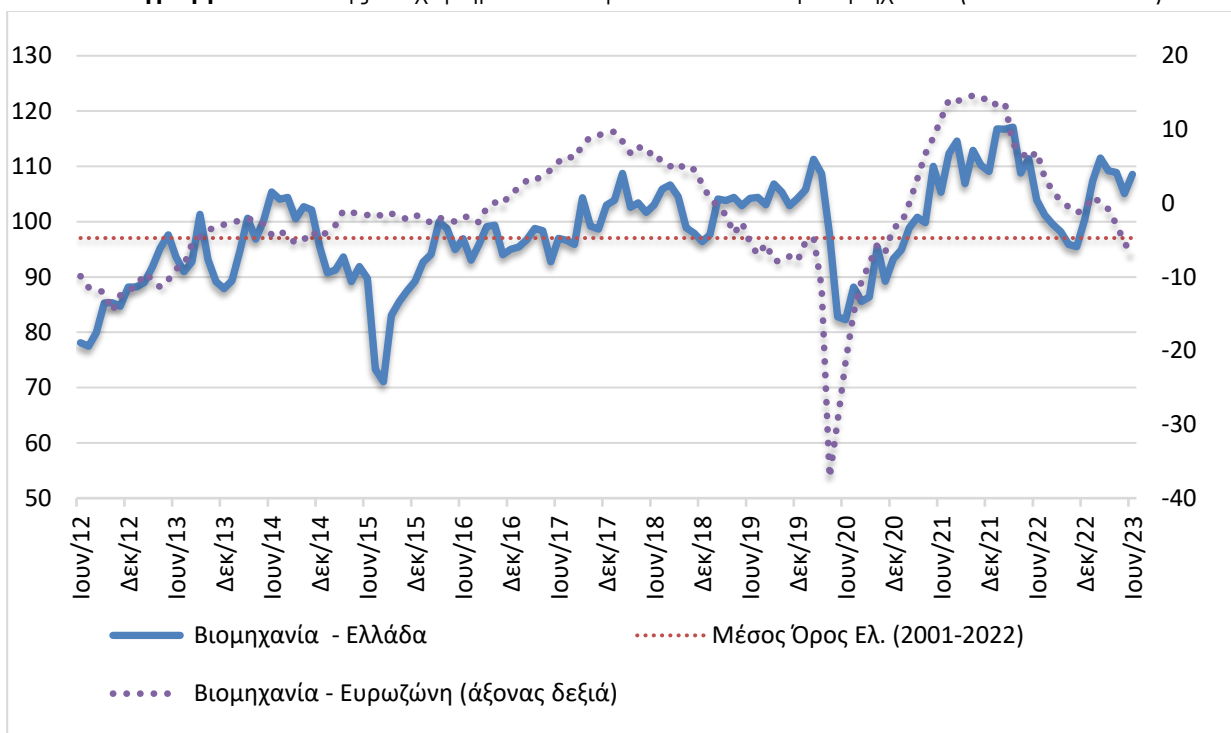
Πηγή: IOBE

στ) Οι **μήνες εξασφαλισμένης παραγωγής** ενισχύθηκαν έντονα στους 7,5 μήνες, με το **ποσοστό χρησιμοποίησης εργοστασιακού δυναμικού** παράλληλα να ενισχύεται στο 74,0%, από 72,7% τον Μάιο.

ζ) Ο δείκτης **προβλέψεων για την απασχόληση** βελτιώθηκε αισθητά στις +18 (από +8) μονάδες, με το ποσοστό των επιχειρήσεων που προβλέπει άνοδο απασχόλησης να ενισχύεται στο 22% (από 18%), αλλά και ένα 10% (από 8%) να αναμένει μείωσή της.

η) Το ισοζύγιο στις **προβλέψεις για τις μεταβολές των τιμών** υποχώρησε ελαφρά και ισοσκελίστηκε, με το 18% να εξακολουθεί να αναμένει αύξηση τους.

Διάγραμμα 2: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία (2000-2010=100)

Πηγή: IOBE, DG Ecfm. Ο δείκτης για την Ευρωζώνη είναι υπό μορφή ισοζυγίου και αντλείται από τη DG Ecfm

Αξίζει να σημειωθεί ότι η αβεβαιότητα για το οικονομικό περιβάλλον παραμένει, καθώς στην ερώτηση που αφορά **στην ευκολία πρόβλεψης της μελλοντικής ανάπτυξης της επιχείρησης**, τον Ιούνιο το 49% των επιχειρήσεων θεώρησαν ότι αυτή μπορεί να προβλεφθεί δύσκολα ή σχετικά δύσκολα, έναντι 50% τον Μάιο.

Σε επίπεδο βασικών τομέων, ο δείκτης προσδοκιών στα **Καταναλωτικά αγαθά** ενισχύθηκε αισθητά στις 109,9 μονάδες (από 108,5 μον.). Σημειώθηκε οριακή υποχώρηση στις προβλέψεις για την παραγωγή τους προσεχείς 3-4 μήνες, ενώ αντίθετα οι ήπια θετικές εκτιμήσεις για τις παραγγελίες και τη ζήτηση διατηρήθηκαν σχεδόν αμετάβλητες και τα αποθέματα αποκλιμακώθηκαν ήπια. Στα **Κεφαλαιουχικά αγαθά** ο δείκτης εξασθένησε ελαφρά στις 118,3 (από 126,3) μονάδες. Η εξασθένηση προήλθε κυρίως στις προβλέψεις για την παραγωγή τους προσεχείς 3-4 μήνες με τα αποθέματα να αποκλιμακώνονται αισθητά. Σημαντική βελτίωση παρουσίασε ο δείκτης στα **Ενδιάμεσα αγαθά**, στις 104,7 (από 99,0) μονάδες, με τις αρνητικές εκτιμήσεις για τις παραγγελίες και τη ζήτηση να υποχωρούν αισθητά, την παραγωγή τους προσεχείς μήνες να υποχωρεί ήπια και τα αποθέματα να αποκλιμακώνονται ήπια.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ: Επιδείνωση των προσδοκιών σε Ιδιωτικά έργα και Δημόσια έργα

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές υποχώρησε έντονα τον Ιούνιο, στις 132,2 μονάδες (από 156,6 μον. τον Μάιο), παραμένοντας ωστόσο σε επίπεδο κατά πολύ υψηλότερο από το αντίστοιχο περυσινό (122,9 μονάδες). Αυτή η μεταβολή ήταν αποτέλεσμα κυρίως της σημαντικής υποχώρησης των προσδοκιών **στις Ιδιωτικές Κατασκευές, με τα Δημόσια έργα να κινούνται όμως επίσης πτωτικά. Από τις βασικές μεταβλητές του δείκτη, οι αρνητικές προβλέψεις για το πρόγραμμα εργασιών των επιχειρήσεων ενισχύονται ήπια, ενώ παράλληλα οι θετικές προβλέψεις για την απασχόληση εξασθενούν σημαντικά.** Αναλυτικά, ο αρνητικός δείκτης στις προβλέψεις για το πρόγραμμα εργασιών των επιχειρήσεων υποχωρεί ήπια (-36 από -32 μονάδες), με το 8% (από 6%) των επιχειρήσεων να διατυπώνει αισιοδοξία για το επίπεδο των εργασιών το επόμενο τρίμηνο. Στις προβλέψεις για την απασχόληση, ο σχετικός δείκτης διαμορφώθηκε στις +23 (από +53) μονάδες, με το 29% (από 54%) των ερωτηθέντων να προβλέπει αύξηση των θέσεων εργασίας στον τομέα και ένα 6% να εκτιμά μείωσή τους. Στα υπόλοιπα στοιχεία, οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα πορεία εργασιών υποχωρούν και ισοσκελίζονται (από +7 μονάδες), με τους μήνες εξασφαλισμένης δραστηριότητας να ενισχύονται οριακά στους 12,2 (από 12,1). Στο πεδίο των τιμών, οι πληθωριστικές προσδοκίες διατηρήθηκαν αμετάβλητες (+30 μον. ο δείκτης). Τέλος, το 14% (από 19%) των επιχειρήσεων αναφέρει απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία. Οι περισσότερες επιχειρήσεις (28%) επισημαίνουν την έλλειψη εργατικού δυναμικού ως το βασικότερο εμπόδιο στη λειτουργία τους, ένα 17% τη χαμηλή ζήτηση, αλλά και ένα 15% την ανεπαρκή χρηματοδότηση.

Πίνακας 3: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές

Τομέας		Ακραίες τιμές			Μέσος όρος						
		Min	Max	2001-2022	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
Κατασκευές (2000-2010=100)		14,3 (Απρ. 2020)	155,7 (Μάρ. 2000)	82,4	55,4	58,1	58,1	62,7	127,5	114,5	
		2022									
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
127,4	140,0	144,1	132,2	103,7	122,9	94,4	93,3	97,9	110,4	105,7	102,4
2023											
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
104,8	158,2	172,7	148,5	156,6	132,2						

Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις εκτιμήσεις για το πρόγραμμα των εργασιών και τις προβλέψεις για την απασχόληση.

Πηγή: IOBE

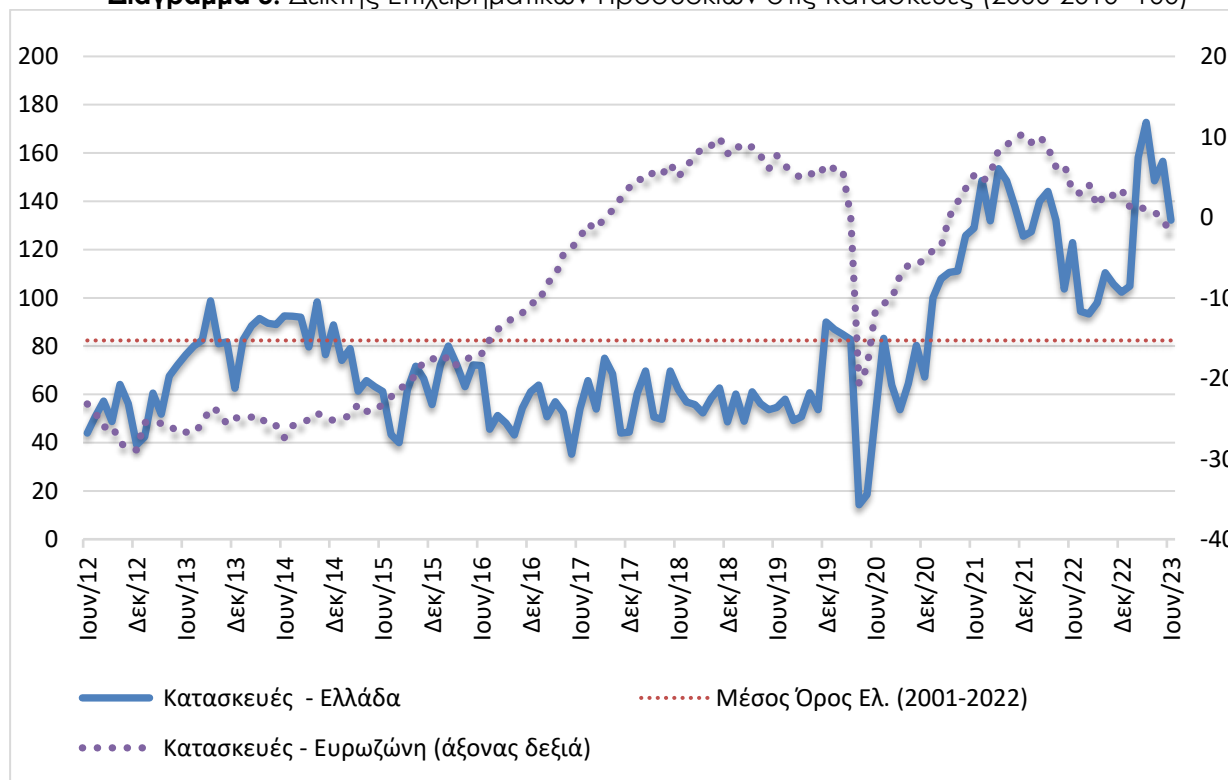
Στην ερώτηση σχετικά με το βαθμό αβεβαιότητας που επικρατεί στο οικονομικό περιβάλλον, φαίνεται – επιβεβαιώνοντας τις απαισιόδοξες προσδοκίες - να ενισχύεται η αβεβαιότητα τον Ιούνιο, καθώς το 48,3% των επιχειρήσεων θεωρούν ότι η μελλοντική ανάπτυξη μπορεί να προβλεφθεί δύσκολα ή σχετικά δύσκολα, έναντι 45,5% τον Μάιο.

Αναλυτικά στους επιμέρους κλάδους:

Έντονη υποχώρηση παρουσίασε ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Ιδιωτικές Κατασκευές** και διαμορφώθηκε στις 130,9 μονάδες (από 154,1), επίπεδο χαμηλότερο και του αντίστοιχου περυσινού (134,1 μον.). Οι απαισιόδοξες προβλέψεις για το επίπεδο προγραμματισμένων εργασιών εντάθηκαν αισθητά τον Ιούνιο (-26 από -7 μονάδες), ενώ παράλληλα υποχώρησαν έντονα οι προσδοκίες για την απασχόληση οι οποίες διαμορφώθηκαν στις +25 (από +41) μονάδες. Σε ότι αφορά τα υπόλοιπα στοιχεία, οι αρνητικές εκτιμήσεις για την

τρέχουσα πορεία εργασιών των επιχειρήσεων εξασθένησαν οριακά (-14 από -15 μον. ο δείκτης), με τους μήνες εξασφαλισμένης δραστηριότητας να υποχωρούν ήπια (9,4 από 10,1). Ως προς τις τιμές, οι πληθωριστικές τάσεις ενισχύθηκαν περαιτέρω (+60 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο από +49 τον προηγούμενο μήνα). Τέλος, μόλις το 9% των επιχειρήσεων αναφέρει προσκόμματα στη λειτουργία του. Αντίθετα το 31% των επιχειρήσεων αναφέρουν την έλλειψη εργατικού δυναμικού, το 15% τη χαμηλή ζήτηση και το 11% την ανεπάρκεια χρηματοδότησης, με το 27% να αναφέρει άλλους συγκυριακούς παράγοντες ως βασικά εμπόδια λειτουργίας τους.

Διάγραμμα 3: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές (2000-2010=100)

Πηγή: IOBE, DG Ecfín. Ο δείκτης για την Ευρωζώνη είναι υπό μορφή ισοζυγίου και αντλείται από την DG Ecfín

Έντονη επιδείνωση έναντι του Μαΐου παρουσίασε ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Κατασκευές Δημοσίων Έργων**. Διαμορφώθηκε στις 129,5 (από 155,1 τον Μάιο) μονάδες, σημαντικά υψηλότερα όμως από το αντίστοιχο περυσινό επίπεδό του (98,0 μον.). Ως προς το πρόγραμμα εργασιών του κλάδου, ο αρνητικός δείκτης των -50 μονάδων τον προηγούμενο μήνα υποχώρησε ελαφρά και διαμορφώθηκε στις -45 μονάδες. Στις προβλέψεις για την απασχόληση, το σχετικό θετικό ισοζύγιο υποχώρησε έντονα, στις +21 μονάδες (από +61). Σχεδόν δύο στις τρεις επιχειρήσεις του κλάδου αναμένουν τις ίδιες θέσεις απασχόλησης, ενώ το 12% προβλέπει μείωσή τους. Υποχώρησε αισθητά στις +11 (από +24) μονάδες ο δείκτης εκτιμήσεων για το επίπεδο των τρεχουσών εργασιών, ενώ αντίθετα το ισοζύγιο των τιμών σημείωσε μικρή υποχώρηση 10 μονάδων και διαμορφώθηκε στις +6 μονάδες. Τέλος, το 19% των επιχειρήσεων δηλώνει απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία, με το 18% να αναφέρει την περιορισμένη χρηματοδότηση και τη χαμηλή ζήτηση, το 25% την έλλειψη εργατικού δυναμικού και ένα μόλις 5% άλλους συγκυριακούς παράγοντες ως το βασικότερο εμπόδιο λειτουργίας τους.

ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ: Μικρή υποχώρηση στις προσδοκίες, αλλά ικανοποίηση από τις τρέχουσες πωλήσεις

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στο **Λιανικό Εμπόριο** εξασθένησε ελαφρώς τον Ιούνιο στις 115,9 μονάδες, από 116,3 μονάδες τον Μάιο. **Η υποχώρηση αυτή είναι αποτέλεσμα της αισθητής εξασθένησης προσδοκιών στον κλάδο Τροφίμων-Ποτών-Καπνού και της ηπιότερης στους υπόλοιπους κλάδους, με μόνο τα Οχήματα και Ανταλλακτικά να κινούνται ήπια ανοδικά.** Αναλυτικά, οι θετικές εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για τις τρέχουσες πωλήσεις ενισχύονται ελαφρά +54 μονάδες με τις θετικές προβλέψεις για την εξέλιξη των πωλήσεων στο επόμενο τρίμηνο να εξασθενούν και να διαμορφώνονται στις +26 (από +34) μονάδες. Οι νέες παραγγελίες υποχωρούν σημαντικά (+4 από +32 μονάδες), ενώ τα αποθέματα αποκλιμακώνονται και διαμορφώνονται στις +10 (από +13) μονάδες. Από την άλλη πλευρά οι αισιόδοξες προβλέψεις για την απασχόληση ενισχύονται σημαντικά (+24 από +2 μονάδες), ενώ ως προς τις τιμές, το 49% αναμένει άνοδο, ενδεικτικό των πληθωριστικών πιέσεων. Ως προς το βαθμό αβεβαιότητας που επικρατεί στο οικονομικό περιβάλλον αυτός ενισχύεται οριακά, καθώς το 56,9% θεωρεί ότι η μελλοντική ανάπτυξη μπορεί να προβλεφθεί δύσκολα ή σχετικά δύσκολα, όσο περίπου και τον προηγούμενο μήνα (55,2%).

Οι προσδοκίες στους επιμέρους κλάδους είναι κυρίως πτωτικές και μόνο τα Οχήματα και Ανταλλακτικά κινούνται αντίθετα. Αναλυτικά:

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στα **Τρόφιμα – Ποτά – Καπνός** υποχώρησε αισθητά τον Ιούνιο και διαμορφώθηκε στις 101,1 (από 107,0) μονάδες, πολύ υψηλότερα πάντως σε σχέση με το περυσινό επίπεδο (72,2 μον.). Οι τρέχουσες πωλήσεις διατηρήθηκαν έντονα θετικές στις +85 μονάδες, ενώ παράλληλα οι αισιόδοξες προσδοκίες για τις πωλήσεις της επόμενης περιόδου αποκλιμακώθηκαν οριακά στις +30 (από +31) μονάδες. Τα αποθέματα διογκώνονται στις +55 μονάδες (από +37), ενώ παράλληλα εξασθενούν έντονα οι παραγγελίες προς προμηθευτές (-6 από +31 μον.). Αμετάβλητο διατηρείται το ισοζύγιο των προβλέψεων για την απασχόληση, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται εκ νέου στις -2 μονάδες, ενώ οι πληθωριστικές τάσεις των τιμών διατηρούνται υψηλά (+81 μονάδες).

Πίνακας 4: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στο Λιανικό Εμπόριο

Τομέας		Ακραίες τιμές			Μέσος όρος						
		Min	Max	2001-2022	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
Λιανικό Εμπόριο (2000-2010=100)		52,6 (Ιουλ. 2010)	128,7 (Μάιος 2007)	93,6	94,6	104,5	109,6	87,9	100,2	94,9	
2022											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	Ο	N	Δ
110,3	96,5	89,5	85,0	89,8	89,0	93,0	84,9	86,9	103,5	110,5	100,3
2023											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	Ο	N	Δ
106,9	113,3	114,5	119,2	116,3	115,9						

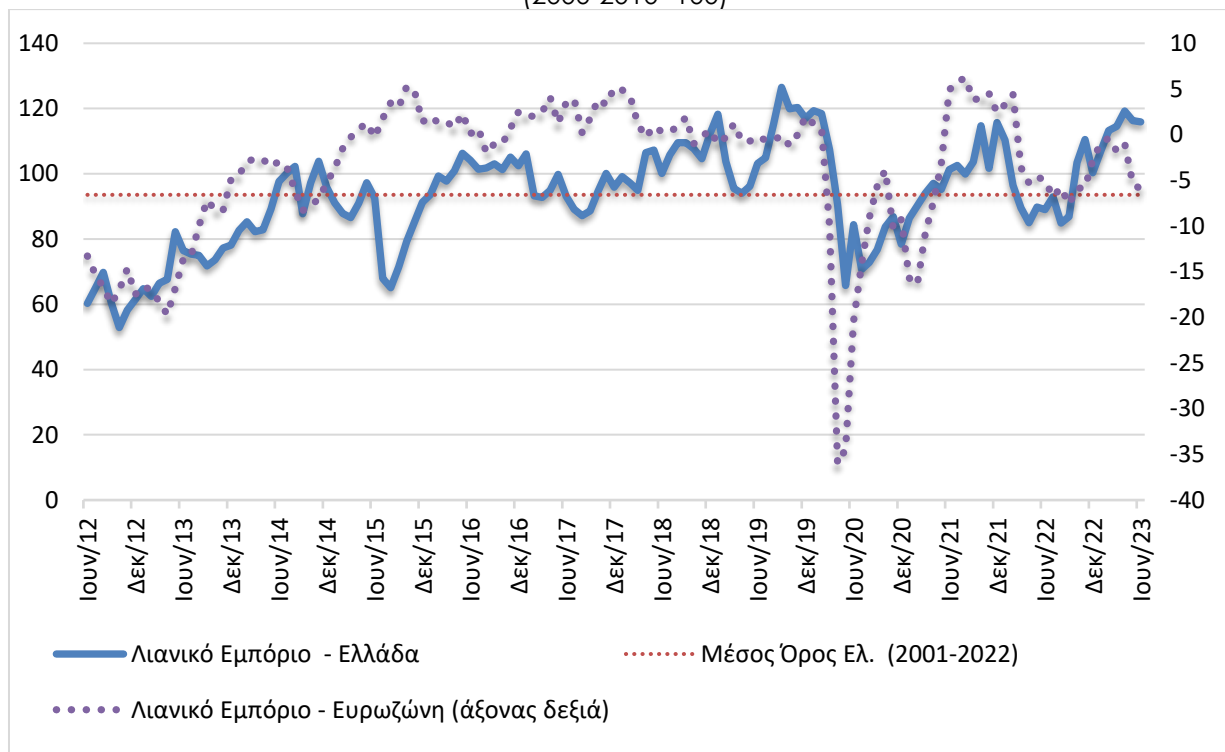
Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις εκτιμήσεις και τις προβλέψεις για τις πωλήσεις και τις εκτιμήσεις για το ύψος των αποθεμάτων. **Πηγή:** IOBE

Ήπια πτωτικά κινείται ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στα **Υφάσματα – Ένδυση – Υπόδηση**, υποχωρώντας στις 102,4 (από 104,1) μονάδες, παράλληλα χαμηλότερα από το αντίστοιχο επίπεδο πέρυσι (109,4 μον.). Οι αρνητικές εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις εντείνονται (-43

από -10 μονάδες), ενώ αντίθετα κατακόρυφα ανοδικά κινούνται οι προβλέψεις για το επόμενο διάστημα και διαμορφώνονται στις +62 (από +8) μονάδες. Τα αποθέματα από τις -27 μονάδες διαμορφώνονται σε κανονικά για την εποχή επίπεδα, ενώ οι παραγγελίες προς προμηθευτές διατηρούνται για δεύτερο συνεχή μήνα ισοσκελισμένες. Από την άλλη πλευρά, ενισχύονται οι προβλέψεις για την απασχόληση, ενώ στις τιμές το σχετικό ισοζύγιο υποχωρεί σημαντικά και διαμορφώνεται στις -41 (από +35) μονάδες.

Οι προσδοκίες στα **Είδη Οικιακού Εξοπλισμού** εξασθενούν ήπια και ο σχετικός δείκτης διαμορφώνεται τον Ιούνιο στις 113,8 (από 115,1) μονάδες, ήπια υψηλότερα σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο πέρυσι (105,2 μον.). Οι εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις κινήθηκαν ήπια ανοδικά στις +42 μονάδες (από +37), ενώ παράλληλα οι θετικές προβλέψεις στις πωλήσεις στο επόμενο διάστημα εξασθένησαν ελαφρά (+38 από +43 μονάδες). Από την άλλη πλευρά, ο δείκτης αποθεμάτων κλιμακώθηκε ήπια και διαμορφώθηκε στις +6 μονάδες, ενώ οι παραγγελίες προς προμηθευτές υποχώρησαν κατά 3 μονάδες και διαμορφώθηκαν στις +29 μονάδες. Από την άλλη πλευρά, οι προβλέψεις για την απασχόληση ενισχύονται σημαντικά και διαμορφώνονται στις +25 μονάδες (από +14 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο), ενώ στις τιμές ο σχετικός δείκτης συνεχίζει να υποδηλώνει αύξηση (+15 από +25 μονάδες).

Διάγραμμα 4: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στο Λιανικό Εμπόριο (2000-2010=100)

Πηγή: IOBE, DG Ecfín. Ο δείκτης για την Ευρωζώνη είναι υπό μορφή ισοζυγίου και αντλείται από την DG Ecfín

Μικρή βελτίωση σημειώνεται τον Ιούνιο στις επιχειρηματικές προσδοκίες στα **Οχήματα – Ανταλλακτικά**, στις 130,4 (από 128,2) μονάδες, πολύ υψηλότερα ωστόσο από την αντίστοιχη περίοδο του 2022 (92,3 μονάδες). Οι τρέχουσες πωλήσεις του κλάδου ενισχύονται ήπια και διαμορφώνονται στις +38 από +34 μονάδες, ενώ αντίθετα οι προβλέψεις για τις πωλήσεις της επόμενης περιόδου υποχωρούν στις +25 μονάδες. Τα αποθέματα παραμένουν σε χαμηλά για την

εποχή επίπεδα (-11 από +9 μονάδες), με τις παραγγελίες προς προμηθευτές να υποχωρούν σημαντικά στις +13 (από +32) μονάδες. Παράλληλα, οι προβλέψεις για την απασχόληση βελτιώνονται αισθητά και διαμορφώνονται στις +17 (από +2) μονάδες, ενώ τέλος, ως προς τις τιμές, το σχετικό ισοζύγιο διατηρείται σε έντονα πληθωριστικά επίπεδα, στις +51 μονάδες.

Αμετάβλητες διατηρούνται οι επιχειρηματικές προσδοκίες στα **Πολυκαταστήματα**, με το δείκτη να διαμορφώνεται εκ νέου στις 86,3 μονάδες όπως και τον προηγούμενο μήνα. Οι θετικές εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις διατηρούνται στις 51 μονάδες, ενώ αντίθετα οι προβλέψεις για τις πωλήσεις της επόμενης περιόδου υποχωρούν σημαντικά στις -48 (από +2) μονάδες. Τα αποθέματα αποκλιμακώνονται έντονα, ενώ παράλληλα οι παραγγελίες προς προμηθευτές στρέφονται έντονα απαισιόδοξες στις -48 μονάδες. Στις +72 μονάδες διαμορφώνονται οι προβλέψεις για την απασχόληση από τα κανονικά επίπεδα του προηγούμενου μήνα, ενώ στις τιμές ο σχετικός δείκτης διατηρεί τις έντονα πληθωριστικές του τάσεις (+49 μονάδες).

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ: Μικρή βελτίωση των προσδοκιών, ικανοποίηση από την πορεία της ζήτησης

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις **Υπηρεσίες** ενισχύθηκε ελαφρά, στις 113,0 μονάδες, από 112,1 τον Μάιο. **Από τις επιμέρους μεταβλητές του δείκτη, οι θετικές εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων κλιμακώνονται, ενώ παράλληλα βελτιώνονται οριακά και οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση, με τις προβλέψεις όμως για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της ζήτησης να εξασθενούν ελαφρά.** Αναλυτικότερα, ο δείκτης των εκτιμήσεων για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων κινείται ανοδικά, στις +35 μονάδες (από +28), ενώ παράλληλα ο δείκτης εκτιμήσεων για την τρέχουσα ζήτηση διαμορφώνεται στις +29 (από +28) μονάδες. Ήπια πτωτικές είναι οι προβλέψεις για τη ζήτηση του επόμενου τριμήνου στις +30 (από +36) μονάδες, ενώ και εκείνες για την απασχόληση ενισχύονται οριακά και διαμορφώνονται στις +28 (από +26) μονάδες. Στις τιμές, το σχετικό ισοζύγιο διατηρείται ψηλά στις +16 μονάδες. Στην ερώτηση σχετικά με το βαθμό αβεβαιότητας στο οικονομικό περιβάλλον, το 55% θεωρεί ότι η μελλοντική ανάπτυξη μπορεί να προβλεφθεί δύσκολα ή σχετικά δύσκολα, ελαφρώς υψηλότερα σε σχέση με τον Μάιο (54%).

Σε επίπεδο βασικών κλάδων οι περισσότεροι κλάδοι εμφανίζουν βελτίωση, με εξαίρεση τα Ξενοδοχεία-Εστιατόρια. Αναλυτικότερα:

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στα **Ξενοδοχεία – Εστιατόρια – Τουριστικά Πρακτορεία**, υποχωρεί σημαντικά στις 136,6 (από 150,0) μονάδες. Οι εκτιμήσεις για την πορεία της τρέχουσας κατάστασης των επιχειρήσεων είναι έντονα θετικές, στις +58 μονάδες, ενώ αντίθετα, ήπια πτωτικά κινούνται οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση και διαμορφώνονται στις +50 (από +54) μονάδες, με τις προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της ζήτησης να κινούνται κατακόρυφα πτωτικά στις +15 (από +67) μονάδες. Οι προβλέψεις για την απασχόληση αν διατηρούνται αισιόδοξες υποχωρούν σημαντικά (στις +27 από +60 μονάδες ο σχετικός δείκτης), ενώ ο δείκτης των τιμών διαμορφώνεται στις +29 μονάδες, υποδεικνύοντας πληθωριστικές πιέσεις.

Ήπια ανοδικά κινείται ο δείκτης προσδοκιών στους **Ενδιάμεσους Χρηματοπιστωτικούς Οργανισμούς** (χωρίς Τράπεζες), στις 117,8 (από 115,1) μονάδες, σε ήπια υψηλότερο επίπεδο σε

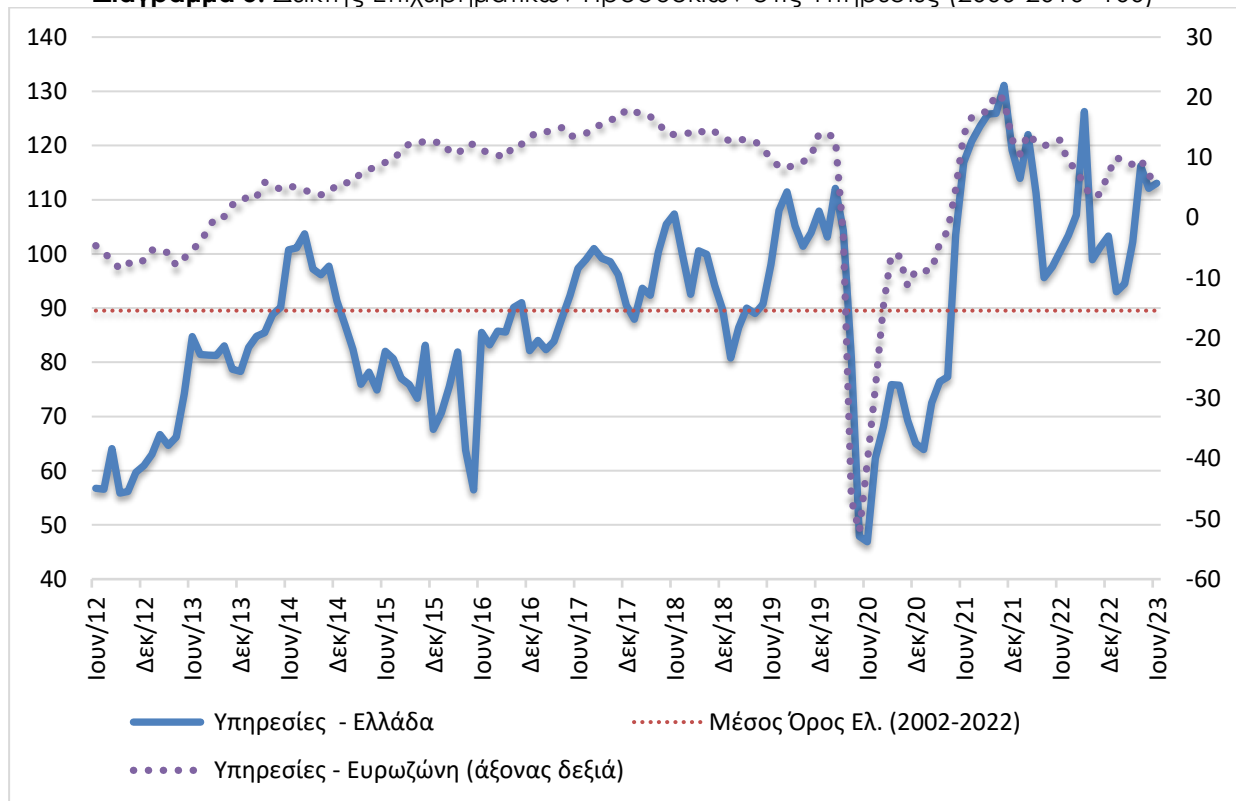
σχέση με εκείνο του προηγούμενου έτους (108,9 μον.). Οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων διατηρήθηκαν θετικές και ενισχύθηκαν στις +22 (από +16 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο), ενώ εκείνες της τρέχουσας ζήτησης διατηρήθηκαν αμετάβλητες στις +11 μονάδες. Από την άλλη, οριακά ανοδικά κινήθηκαν οι προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη πορεία της ζήτησης, οι οποίες διαμορφώθηκαν στις +22 (από +21) μονάδες, ενώ οι προβλέψεις για την απασχόληση διατηρήθηκαν αμετάβλητες στις +11 μονάδες. Στις προσδοκίες για τις τιμές, ο σχετικός δείκτης κινήθηκε έντονα πληθωριστικά και διαμορφώθηκε στις +28 μονάδες.

Πίνακας 5: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Υπηρεσίες

Τομέας		Ακραίες τιμές			Μέσος όρος						
Υπηρεσίες (2000-2010=100)		Min	Max		2002-2022	2017	2018	2019	2020	2021	2022
		46,9 (Ιουν. 2020)	140,2 (Ιουλ. 2000)		89,9	92,7	97,0	97,7	76,0	104,7	106,8
2022											
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
113,9	122,0	111,2	95,6	97,6	100,5	103,4	107,2	126,3	98,9	101,3	103,3
2023											
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
93,0	94,5	102,2	116,2	112,1	113,0						

Σημειώσεις: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση την κατάσταση της επιχείρησης, καθώς και τις εκτιμήσεις και τις προβλέψεις για την πορεία της ζήτησης. **Πηγή:** IOBE

Διάγραμμα 5: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Υπηρεσίες (2000-2010=100)

Πηγή: IOBE, DG Ecfín. Ο δείκτης για την Ευρωζώνη είναι υπό μορφή ισοζυγίου και αντλείται από την DG Ecfín

Ήπια ανοδικά κινήθηκε ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Διάφορες Επιχειρηματικές Δραστηριότητες**, στις 112,5 (από 111,7 μονάδες), επίπεδο ήπια χαμηλότερο σε σύγκριση με το αντίστοιχο περυσινό (117,0 μον.). Στους βασικούς δείκτες, το ισοζύγιο των εκτιμήσεων για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων ενισχύεται σημαντικά (+44 από +28 μονάδες), με τις θετικές εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση να κινούνται έντονα πτωτικά (+10 από +31 μονάδες). Αντίθετα, οι προβλέψεις για την εξέλιξη της ζήτησης ενισχύθηκαν ελαφρά στις +44 (από +36) μονάδες, με τις προβλέψεις για την απασχόληση να διαμορφώνονται σε έντονα υψηλότερα επίπεδα σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα, στις +44 (από +22) μονάδες. Από την άλλη πλευρά η πληθωριστική τάση εξασθένησε ελαφρά στις +26 (από +33) μονάδες.

Μικρή ενίσχυση παρουσιάζει ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στην **Πληροφορική και Ανάπτυξη Λογισμικού** και διαμορφώνεται στις 112,7 (από 108,0) μονάδες, σε αισθητά υψηλότερο επίπεδο σε σχέση με πέρυσι (96,6 μον.). Οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων διατηρούνται στις +30 μονάδες, ενώ ήπια ανοδικά κινούνται οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση και διαμορφώνονται στις +35 (από +26) μονάδες. Οι προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη πορεία της ζήτησης βελτιώθηκαν και διαμορφώθηκαν στις +43 (από +35) μονάδες, όπως και οι θετικές προβλέψεις για την απασχόληση οι οποίες ενισχύθηκαν αντίστοιχα (+43 από +35 μονάδες). Ταυτόχρονα εξασθένησαν ήπια οι πληθωριστικές τάσεις για τις τιμές (στις +26 μονάδες από +30 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο).

Έντονα ανοδικά κινούνται οι επιχειρηματικές προσδοκίες στις **Χερσαίες Μεταφορές**, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις 131,2 (από 111,2) μονάδες. Οι ήπια θετικές εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση ενισχύονται περαιτέρω στις +37 μονάδες, ενώ παράλληλα οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση ενισχύονται αισθητά (+53 από +25 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο). Έντονα θετικές διατηρούνται οι προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη πορεία της ζήτησης και ενισχύονται ελαφρά (στις +75 από +67 μονάδες ο σχετικός δείκτης), ενώ παράλληλα οι θετικές προβλέψεις για την απασχόληση του κλάδου βελτιώνονται αισθητά στις +35 (από +22) μονάδες. Το ισοζύγιο των τιμών υποχωρεί και για πρώτη φορά εντός του τρέχοντος έτους εμφανίζει αποπληθωριστικές τάσεις (στις -2 μονάδες ο σχετικός δείκτης).

ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ: Βελτίωση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης, σε άνοδο όλοι οι επιμέρους δείκτες

Ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης ενισχύθηκε σημαντικά τον Ιούνιο και διαμορφώθηκε στις -31,0 μονάδες, έναντι -34,5 μονάδες τον Μάιο, στο υψηλότερο επίπεδο των τελευταίων 24 μηνών και σε επίπεδο κατά πολύ υψηλότερο εκείνου πριν ένα χρόνο (-52,5 μονάδες)¹. Τα αποτελέσματα της εκλογικής αναμέτρησης του Μαΐου φαίνεται ότι αποτιμήθηκαν θετικά και η περίοδος μέχρι τις δεύτερες εκλογές άμβλυαν την απαισιοδοξία που δημιουργούσαν οι συνεχείς ανατιμήσεις και το υψηλό κόστος ζωής, καθώς ειδικά οι προβλέψεις για την οικονομική κατάσταση της χώρας έχουν ήδη βελτιωθεί σημαντικά ενόψει της τουριστικής περιόδου. Ωστόσο και πάλι οι Έλληνες καταναλωτές βρίσκονται στις τελευταίες θέσεις και συγκεκριμένα στην τρίτη θέση μετά την Ουγγαρία (-34,2) και την Σλοβενία (-33,8). Όπως συμβαίνει από τις αρχές του έτους καμιά χώρα δεν βρίσκεται στο θετικό πεδίο τιμών. Οι μέσοι ευρωπαϊκοί δείκτες διαμορφώθηκαν στις -17,2 μονάδες στην ΕΕ και στις -16,1 μονάδες στην Ευρωζώνη. Αναλυτικά:

- **Μικρή βελτίωση στις εκτιμήσεις των καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών τους τελευταίους 12 μήνες**

Οι αρνητικές εκτιμήσεις των καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους τους προηγούμενους 12 μήνες αποκλιμακώνονται ήπια τον Ιούνιο στις -40,2 μονάδες (έναντι -41,7). Το 57% (από 60%) των νοικοκυριών εκτίμησε ελαφρά ή αισθητή επιδείνωση της οικονομικής του κατάστασης, ενώ μόλις το 6% θεωρεί πως επήλθε μικρή βελτίωση. Οι αντίστοιχοι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη διαμορφώθηκαν στις -18,2 και -18,3 μονάδες αντίστοιχα.

Πίνακας 6: Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών (εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

Περιοχή	Ακραίες τιμές				Μέσοι όροι								
	Min	Max	2001-2022	2017	2018	2019	2020	2021	2022				
ΕΕ-27	-24,0 (Ιουν. 2022)	-1,7 (Μάιος 2000)	-11,4	-4,6	-4,1	-6,1	-14,5	-8,5	-23,0				
Ευρωζώνη	-24,4 (Μάρ. 2009)	-1,9 (Μάιος 2000)	-11,8	-5,2	-4,8	-7,0	-14,2	-7,5	-21,9				
Ελλάδα	-80,8 (Φεβρ. 2012)	+3,2 (Απρ. 2000)	-41,1	-58,9	-44,0	-19,8	-32,5	-35,4	-50,7				
Περιοχή	2022												
	I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ	
ΕΕ-27	-10,9	-10,7	-22,6	-23,1	-22,6	-24,8	-27,9	-26,2	-29,8	-28,8	-25,1	-23,5	
Ευρωζώνη	-9,5	-9,5	-22	-22,4	-21,5	-24	-27,2	-25	-28,7	-27,4	-23,7	-22	
Ελλάδα	-40,5	-38,9	-51,4	-55,3	-51,3	-52,5	-55,3	-54,2	-51,2	-57,9	-51,9	-47,9	
Περιοχή	2023												
	I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ	
ΕΕ-27	-22,1	-20,6	-20,6	-18,8	-18,3	-17,2							
Ευρωζώνη	-20,6	-19,0	-19,1	-17,5	-17,4	-16,1							
Ελλάδα	-41,4	-47,4	-41,4	-44,6	-34,5	-31,0							

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfín

¹ Από τον Απρίλιο του 2022, η μέθοδος εποχικής προσαρμογής των στοιχείων της Έρευνας άλλαξε. Ακολούθως, όλα τα προηγούμενα αποτελέσματα έχουν αναθεωρηθεί ελαφρώς.

- **Περισσότερο αισιόδοξες οι προβλέψεις για την οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών**

Οι προβλέψεις των καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους τους προσεχείς 12 μήνες ενισχύθηκαν σημαντικά τον Ιούνιο, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -24,9 (από -32,4) μονάδες τον Μάιο. Το 43% (από 47%) των νοικοκυριών αναμένει ελαφρά ή αισθητή επιδείνωση της οικονομικής του κατάστασης, ενώ το 16% (από 9%) προβλέπει μικρή βελτίωση. Οι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη διαμορφώθηκαν στις -7,0 και -5,9 μονάδες αντίστοιχα.

- **Περισσότερο αισιόδοξες και οι προβλέψεις για την οικονομική κατάσταση της χώρας**

Ο αρνητικός δείκτης των προβλέψεων των νοικοκυριών για την οικονομική κατάσταση της χώρας τους το προσεχές 12-μηνο παρουσίασε μικρή περαιτέρω υποχώρηση τον Ιούνιο και διαμορφώθηκε στις -23,9 (από -26,1) μονάδες. Το 46% (από 48%) των καταναλωτών προέβλεψε ελαφρά ή αισθητή επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης της χώρας, έναντι του 24% το οποίο αναμένει σταθερότητα. Οι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη διαμορφώθηκαν στις -26,7 και -22,3 μονάδες αντίστοιχα.

Διάγραμμα 6: Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών (εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

- **Αισθητή βελτίωση στην πρόθεση για μείζονες αγορές**

Η πρόθεση των καταναλωτών για σημαντικές αγορές τους προσεχείς 12 μήνες (επίπλων, ηλεκτρικών συσκευών κ.λπ.) ενισχύθηκε με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -34,9 (από -37,9) μονάδες. Το 47% (από 49%) των καταναλωτών προέβλεψε ότι θα προβεί σε λιγότερες ή πολύ λιγότερες δαπάνες, ενώ το 9% (από 8%) αναμένει το αντίθετο. Οι ευρωπαϊκοί δείκτες διαμορφώθηκαν στις -16,8 μονάδες στην ΕΕ και στις -18,0 μονάδες στην Ευρωζώνη.

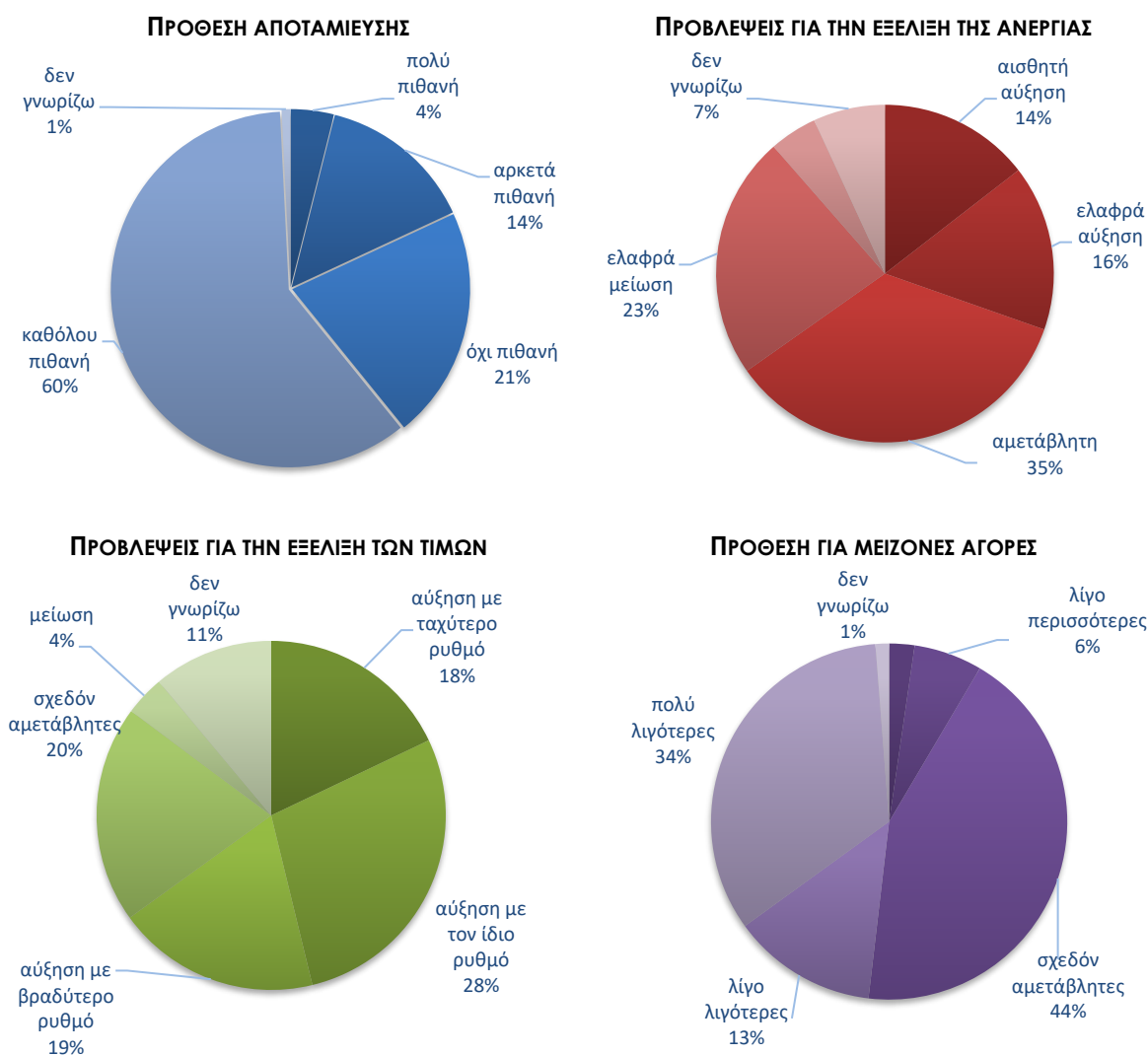
- **Μικρή βελτίωση της πρόθεσης για αποταμίευση**

Ο δείκτης της πρόθεσης για αποταμίευση τους προσεχείς 12 μήνες ενισχύθηκε ελαφρά τον Ιούνιο και διαμορφώθηκε στις -59,6 μονάδες (από -63,0). Το 81% των νοικοκυριών δεν θεωρεί πιθανή την αποταμίευση στο επόμενο 12μηνο, ενώ το 18% (από 16%) τη θεωρεί πιθανή ή πολύ πιθανή. Οι σχετικοί δείκτες διαμορφώθηκαν στις +3,5 μονάδες στην ΕΕ και αντίστοιχα στην Ευρωζώνη.

• **Μικρή βελτίωση στις προβλέψεις για την ανεργία**

Ο δείκτης πρόβλεψης για την εξέλιξη της ανεργίας τους προσεχείς 12 μήνες υποχώρησε τον Ιούνιο, στις +6,2 μονάδες, από +9,7 τον Μάιο. Το ποσοστό των νοικοκυριών που προέβλεψε μικρή ή αισθητή άνοδο της ανεργίας εξασθένησε στο 30% (από 33%), με το 28% (από 25%) των ερωτηθέντων να αναμένει ελαφρά μείωσή της. Οι αντίστοιχοι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη διαμορφώθηκαν στις +18,6 και +15,7 μονάδες.

Διάγραμμα 7: Ενδεικτικές μεταβλητές της έρευνας καταναλωτών το επόμενο 12μηνο

Πηγή: IOBE

• **Μικρή ενίσχυση των προβλέψεων για άνοδο των τιμών**

Ο θετικός δείκτης για τις προβλέψεις μεταβολών στις τιμές τους προσεχείς 12 μήνες ενισχύθηκε ήπια τον Ιούνιο και διαμορφώθηκε στις +18,3 μονάδες, έναντι +14,6 μονάδων τον Μάιο. Το 46% (από 45%) των νοικοκυριών προέβλεψε άνοδο τιμών με τον ίδιο ή ταχύτερο ρυθμό και το 20% αναμένει εκ νέου σταθερότητα. Οι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη διαμορφώθηκαν στις +6,1 μονάδες αντίστοιχα.

- **Διατήρηση του ποσοστού που «μόλις τα βγάζει πέρα»**

Σχετικά με τις εκτιμήσεις για την τρέχουσα οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού, το ποσοστό των καταναλωτών που δηλώνει ότι «μόλις τα βγάζει πέρα» διατηρήθηκε στο 58-59%, ενώ στο 12-13% διατηρήθηκε το ποσοστό όσων αναφέρουν ότι αντλούν από τις αποταμιεύσεις τους. Οι καταναλωτές που δήλωσαν ότι αποταμιεύουν λίγο ή πολύ αποτελούν το 21% του συνόλου, ενώ το ποσοστό όσων δήλωσαν ότι «έχουν χρεωθεί» διαμορφώθηκε στο 8%.

- **Εξασθένιση του ποσοστού των νοικοκυριών που είναι αβέβαια για τη μελλοντική οικονομική κατάστασή τους**

Στο ερώτημα το οποίο αξιολογεί το βαθμό αβεβαιότητας των νοικοκυριών ως προς τις μελλοντικές οικονομικές εξελίξεις, το 55% έκρινε τον Ιούνιο ότι η οικονομική κατάστασή του μπορεί να προβλεφθεί δύσκολα ή σχετικά δύσκολα, αισθητά χαμηλότερα από τον προηγούμενο μήνα που διαμορφώθηκε στο 60%.